

UNA MISSIÓ ALS POBLETS DE LA NOSTRA COMARCA.

La missió consistia en una tongada de sermons en una parròquia durant deu dies, feta per dos o més predicadors. En la nostra comarca de masies disperses, els fidels de les parròquies es reunien al vespre i en alguns llocs també en la missa del matí. S'organitzava a la tardor o la primavera. Com que en els camins s'havia d'anar molt tard o molt d'hora, el rector, d'acord amb el poble, o amb alguns pagesos més introduïts en el costumari local, estudiaven el temps adequat, sobretot que hi hagués clar de lluna i que no hi hagués pressa per a la sembra.

La sorpresa de la missió eren els predicadors que el rector havia escollit. La missió exigia més organització quan es feia en pobles grans, en diverses esglésies i fins i tot a tots els pobles d'una comarca, com ho feren els claretians l'any 1952, al Pla d'Urgell; allí es muntà una emissora a la Fuliola i es portà en processó la Mare de Déu del Castell del Remei en una carrossa, pels pobles.

En els nostres poblets la feina del rector consistia en tenir cura del temple, que es toquessin les campanes, si no ho feia ell mateix, que tingués prou ciris per fer llum, que no faltés llenya per a la llar; molts rectors utilitzaven hostiers per fer els panets de l'Eucaristia; que hi hagués prou vi de missa. A la majordoma se li preparaven uns dies de tràfec i molt sovint demanava l'ajuda de la majordoma veïna. Tenir forasters a casa i més si eren frares, representava un esdeveniment en una rectoria de pagès. Al rebost no hi mancava la tenalla del confitat, que eren les botifarres blanca i vermella, el llom i la costella; les llonganisses, bulls, donegals i la cansalada es guardava penjada en el lloc més fresc; potser hi hauria un gall vell per matar i coure estofat, però el més corrent era el conill de casa i algun dia es faria portar carn de xai de les carnisseries de Solsona. Hom es proveïa de pasta a cal fideuer, on s'havia portat una quantitat de farina per a tot l'any. També hi havia reserva de farina al forner, on s'hi anaven a buscar els pans de tres quilos, que anaven molt bé per fer un torrada al matí amb unes llesques de cap a cap del pa. Havien de comptar així mateix que hi hagués aigua al pou o a la cisterna.

Amb això i el que portaven de queviures els pagesos s'havia assegurat la subsistència. Ara la feina principal anava a càrrec dels predicadors.

Els predicadors amb el rector, planejaven els actes que s'havien de fer, els cants i el paper que cadascun d'ells; tenia cert caire teatral. S'havien de tractar temes molt seriosos i no hi faltarien els novíssims: mort, judici, infern i

glòria; penitència i confessió. S'havia de parlar contra la blasfèmia i la profanació de les festes.

Uns sermons serien més o menys doctrinals; altres o la major part, moralitzadors i trements. Ara bé, el repartiment entre els dos predicadors no es basava en aquestes distincions, sinó en l'estil que havia d'utilitzar el sermonejador, perquè l'un parlaria després de l'altre i no convenia que hi hagués monotonia o el mateix tipus de sermonar.

En els teatrets de poble solíem representar un drama que feia emocionar el públic; a continuació es tenia un sàinet preparat per esbargir la nuvolada i fer sortir contents els espectadors.

En aquesta predicació de les missions populars, el primer predicador s'havia d'esforçar a ser humorístic, si no ho era de natural; eixamplava els esperits, provocant alegria i unes rialles contingudes, perquè en aquell temps ningú no gosava riure a boca plena o esclafir en riallades. Tot seguit hi havia un espai de pregària o de cant. Algun dia es cantava:

Si vols bé morir
diràs cada dia:
Jesús i Maria,
pietat de mi.

Com que no hi havia aparells megafònics, es solien buscar predicadors de bona veu; el simple conferenciant no hauria tingut èxit. El segon sermó era més seriós, perquè el tema s'ho portava. Mai era sobrer l'exemple històric o llegendari, amb què el predicador volia imitar les paràboles de l'Evangelí.

Es conta d'aquell predicador, que li deien el P. Ramonet, que apostrofava els pecadors impenitents que havia enviat a l'infern, que cridaven: Pare Ramonet, me cremo!, i ell els contestava: bufau-hi, ja us ho diva.

El darrer dia era el de les confessions; uns ho feien al vespre, altres a la matinada del diumenge. Els predicadors de bon matí ja es ficaven al confessionari, i la gent sortia de fosc de casa per anar a confessar i a missa: Van obrint-se les portes dels llogarets, venen homes i dones pels caminets. venen mares que duen els nins al braç i vellets que es deturen a cada pas.

Així ho descrivia en Manel de Cabanyes. A la missa del diumenge hi acudia tot el poble i era com el segell final d'un procés de purificació i d'emocions religioses.

Ara bé, l'acte multitudinari i de cloenda era el sermó de la tarda. Era el sermó de la perseverança i també de les benediccions. El predicador, al final del sermó, demanava als presents que possessin a la vista els rosaris, escapularis i medalles o crucifixos que haguessin de ser beneïts. Tot seguit procedia a la benedicció amb el ritual adequat, el senyal de la Creu i l'aspersió de l'aigua beneïta.

En vistes a aquestes benediccions uns botiguers de llibres i objectes religiosos, que solien ser unes senyorettes de Cal Manel de Solsona; venien a les parròquies, i ho recordo concretament de Besora, paraven una taula amb el mostrari d'objectes, que la gent compràvem com a record de la Santa Missió. També portaven llibres.

El poble es quedava un monument de memorial d'aquesta solemne predicació. En un dels enlairats tossals del poble s'hi alçava una grossa creu de fusta o de ferro, on s'hi pintava o gravava la data de la Santa Missió.

Es feia una visita al cementiri, on no faltava el sermonet i es cantava una absolta per als difunts. L'acte final era la benedicció de la creu monumental. altra vegada una perorata i els cants a la creu.

CREU SAGRADA, CREU AMADA,
VINE, VINE, AL NOSTRE COR.
CREU SORTOSA, DOLÇA ESPOSA
DE JESÚS NOSTRE SENYOR.

O bé:

AMUNT GERMANS, FEM NOSTRA VIA,
JESÚS, REI NOSTRE, ENS VA AL DAVANT,
AMUNT, QUE ÉS SOLS CAMÍ D'UN DIA;
AMUNT GERMANS, PUGEM CANTANT.

La cloenda de la Missió, que he exposat, no era una cosa íntima del poble, sinó un aplec multitudinari de tres o quatre-centes persones en poblets que no passaven de 150 habitants. tots els pobles veïns s'hi sentien convidats.

Mn. Antoni Bach i Riu